

T.C.
AİLE VE SOSYAL HİZMETLER BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

7/2297

Sayı : 72079556-610-8714111
Konu : Soru Önergesi (7/2297)

22.09.2023

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 03.08.2023 tarihli ve 1259334 sayılı yazınız.

İlgi yazı ekinde alınan Van Milletvekili Sayın Mahmut DİNDAR tarafından Bakanlığımıza yöneltilen 7/2297 Esas Numaralı yazılı soru önergesine, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 99 uncu maddesi uyarınca hazırlanan cevabi yazımız ekte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Mahinur ÖZDEMİR GÖKTAŞ
Bakan

Ek: Cevap Metni (3 sayfa)

Van Milletvekili Sayın **Mahmut DİNDAR**'a Ait 7/2297 Esas Numaralı Yazılı Soru
Önergesine İlişkin Cevap Metni

Kadına yönelik şiddetle mücadele çalışmalarımız; çok yönlü, bütüncül bir yaklaşımla sıfır tolerans ilkesiyle sürdürülmektedir. Toplumun tüm kesimlerinin önleme, koruma, cezalandırma ve politika boyutuyla sürecin içinde ortak ve kararlı bir şekilde yer alması önemlidir.

6284 sayılı Ailenin Korunması ve Kadına Karşı Şiddetin Önlenmesine Dair Kanunun yürürlüğe girmesi, yasal altyapının güçlendirildiğinin ve kadına yönelik şiddetle mücadelenin bir üst seviyeye taşındığının en önemli göstergesidir.

Kadına yönelik her türlü şiddetle mücadele çalışmalarımız kararlılıkla yürütülmekte olup Bakanlığımız koordinasyonunda yürütülen çalışmalar ise şu şekildedir:

- Kadına yönelik şiddetle mücadele konusunda kurumsal sorumlulukların altını çizen Bakanlığımız Genelgesi 16 Haziran 2021 tarihinde imzalanmış olup 81 il müdürlüğüne gönderilmiştir.

- Ülkemizde 2007 yılından beri yürürlükte olan ve kadına yönelik şiddetle mücadele yol haritasını çizen Kadına Yönelik Şiddetle Mücadele IV. Ulusal Eylem Planı yürürlüğe girmiştir.

- IV. Ulusal Eylem Planımızın 81 il düzeyinde daha etkin biçimde uygulanmasını teminen Kadına Yönelik Şiddetle Mücadele İl Eylem Planları 81 ilde yürürlüğe girmiş olup uygulaması ve izlemesi yapılmaktadır.

- Şiddetle mücadele kapsamında sunulan hizmetlerin etkin bir şekilde yürütülmesiyle uygulamadaki sorunların giderilmesini sağlamak amacıyla Kadına Yönelik Şiddetle Mücadele Değerlendirme, İzleme ve Koordinasyon İl Komisyonları Şiddet Önleme ve İzleme Merkezi (ŞÖNİM) Yönetmeliği kapsamında düzenli olarak toplanmaktadır.

- Kurumsal hizmetlerimiz 81 ŞÖNİM, 403 Sosyal Hizmet Merkezi Şiddetle Mücadele İrtibat Noktası ve 3.624 kapasiteli 149 kadın konukevi ile yürütülmektedir.

- ŞÖNİM'ler, 6284 sayılı Kanun kapsamında hizmet vermektedir. Bu merkezlerde 6284 sayılı Kanun kapsamında, şiddet mağduruna yönelik tedbirlerin takibi ve izlenmesi ile psikososyal destek, hukuki destek, eğitim ve mesleki destek, sağlık desteği, ekonomik destek ve rehberlik danışmanlık ve yönlendirme hizmetleri sunulmaktadır.

- Şiddet mağdurlarının etkin korunması bağlamında; Elektronik Kelepçe Uygulaması ile şiddet mağduru ve şiddet uygulayanı birlikte izleyerek yüksek riskli vakalarda etkili koruma ve müdahale sağlanmaktadır. Elektronik Kelepçe Uygulaması'nın, İçişleri Bakanlığı iş birliğinde 25.01.2021 itibarıyla ülke genelinde yaygınlaştırılması sağlanmıştır. Elektronik kelepçe uygulamasının hukuki altyapısını oluşturan "6284 Sayılı Kanun Kapsamında Teknik Yöntemlerle Takip Sistemlerinin Kullanılmasına Dair Yönetmelik" 4 Eylül 2021 tarihli Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

- Bakanlığımız ile İçişleri Bakanlığı iş birliğinde şiddet mağduru veya şiddet görme riski altında olan kadınlar için etkin ve hızlı müdahalenin sağlanması amacıyla Kadın Destek Sistemi (KADES) mobil uygulaması hayata geçirilmiştir.

- Bakanlığımız bünyesinde bulunan "Alo 183 Sosyal Destek Hattı" şiddete uğrayan ya da uğrama riski taşıyan, destek ve yardıma ihtiyacı olan kadın ve çocuklar için psikolojik, hukuki ve ekonomik danışma hattı olarak 7 gün 24 saat ücretsiz hizmet vermektedir.

- Kurumsal hizmet birimlerimizde uzman personelimiz hizmet sunum kapasitesinin artırılmasına yönelik eğitimlere düzenli olarak devam etmektedir. Bunun yanı sıra İçişleri

Bakanlığı, Sağlık Bakanlığı, Adalet Bakanlığı, Diyanet İşleri Başkanlığı ile imzalanan “Eğitim Protokolleri” ile 2007 yılından bu yana ilgili taraflarla gerçekleştirilen eğitim çalışmaları ile 1.488.617 er ve erbaş, 234.031 kamu görevlisi, 117.072 din görevlisi, 663.886 sağlık görevlisi, 631.954 öğretmen, 679.818 kolluk görevlisi, 1.837 mülki amir, 205.134 vatandaş olmak üzere toplam 4.022.349 kişiye eğitim ve seminerler verilmiştir.

Öte yandan, Kadın Konukevlerinin Açılması ve İşletilmesi Hakkında Yönetmelik kapsamında şiddete uğrayan ya da uğrama tehlikesi bulunan bütün kadınlar ve beraberindeki çocukları hiçbir ayırım yapılmaksızın konukevine kabul edilmektedir.

Kadın konukevlerinde mesleki çalışmalar ve değerlendirmelerle birlikte kadın ve çocuklara doğrudan ya da ilgili kuruluşlara yönlendirmek suretiyle barınma, psiko-sosyal destek, hukuki destek, tıbbi destek, ekonomik destek, mesleki destek, eğitim desteği, çocukları için kreş, rehberlik ve yönlendirme vb. alanlarda hizmetler sunulmaktadır.

Kadın konukevinden hizmet alan kadınların güçlenmesi çalışmaları kapsamında hizmet alan kadınlara yönelik çeşitli konularda eğitimler düzenlenmektedir. Bu kapsamda; Finansal Okuryazarlık, Ebeveynlik Becerisi, İş Kulübü, Sıfır Atık Yönetimi Eğitimleri, Bağımlılık Farkındalık Eğitimleri, Aile Eğitim Programı (AEP), Dijital Şiddet ve Siber Zorbalık Eğitimleri düzenli olarak verilmektedir.

Kadınların istihdama katılımının sağlanması amacıyla İŞKUR ile iş birliği yapılmakta olup, kadınlara özgeçmiş hazırlama, mülakat teknikleri, ekonomik hayata katılımları konusunda gereken bilgi ve becerileri kazanmaları, toplumsal ve ekonomik alanda güçlenmeleri, daha nitelikli işlerde yer almaları ve kendilerine yeterli hale gelmelerini desteklemek amacıyla iş kulübü eğitimleri her ay düzenli olarak verilmektedir.

Mesleki eğitim kurslarına katılmak isteyen kadınlar ilgi ve yetenekleri doğrultusunda, İŞKUR’un, belediyelerin ve halk eğitim merkezlerinin düzenlediği meslek edindirme kurslarına yönlendirilmektedir.

Eğitim-öğretimini tamamlamak isteyen kadınlarımızın halk eğitim merkezleri kanalıyla kayıtları yenilenmekte, okuma-yazma bilmeyen kadınlar için okur-yazar belgeleri almalarına yönelik okuma yazma kursları açılmaktadır.

Diğer taraftan, IV. Ulusal Eylem Planının da ana hedeflerinden biri olan şiddetle topyekûn mücadele için toplumsal farkındalık ve duyarlılığın artırılması amacıyla belirlenen stratejilerden biri “Geleneksel ve yeni medyanın kadına yönelik şiddetle mücadeleyi destekleyici ve duyarlılık kazandırıcı rol üstlenmesi sağlanacaktır.” şeklindedir. Bu kapsamda, ilgili kurumların rol ve sorumlulukları belirlenmiş olup Ulusal Eylem Planı kapsamında çalışmalar takip edilmektedir.

2017 yılında yürütülen “Medyada Kadın Temsili Projesi” kapsamında bir rapor ve medya profesyonelleri için Medyada Kadın Temsili Rehberi hazırlanmıştır.

Ayrıca, “Kadına Yönelik Şiddete Karşı Uluslararası Mücadele Günü” vesilesiyle 25.11.2020 tarihinde Bakanlığımız koordinasyonunda dizi-film yapımcıları, senaristler, oyuncular katkı ve katılımları ile “Şiddetle Mücadelede Televizyon Dizilerinin Rolü Programı” gerçekleştirilmiştir. Programda milli ve manevi değerlerimizde, kültürümüzde yer almadığı halde şiddete neden olan zihniyet kalıpları ve şiddeti yeniden üreten yapılarla mücadelenin önemi, bilhassa televizyon dizileri ve diğer yayınların şiddeti önlemedeki rolü ve etkileri Toplantıda özellikle ele alınmıştır.

Bakanlığımızca, 2019 yılından itibaren RTÜK ve TRT kurumlarında Kadın Erkek Fırsat Eşitliği, Kadının Güçlenmesi ve Medyada Kadın Temsili, Medya Okuryazarlığı ve Dijital Okuryazarlık, Kadının Güçlenmesi ve Medyada Kadın Temsili konularında eğitimler verilmiştir. Bakanlığımız ve Ankara Hacı Bayram Üniversitesi iş birliğinde 14 Haziran 2021 tarihinde “Medyada Kadın Temsilleri”, 21 Haziran 2021 tarihinde “Yeni Medyada Kadın” konusunda Youtube sitesi üzerinden konferanslar gerçekleştirilmiştir.

Öte yandan, şiddetin önlenmesinde eğitimciler, sağlık çalışanları, kolluk görevlileri, yargı mensupları, sosyal hizmet çalışanları, STK’lar, akademisyenler gibi çok farklı kesim ve uygulayıcı tarafından çok disiplinli yaklaşım ile uygulanması gerekmektedir. Bakanlık olarak STK’larla iş birliği içinde çalışmalarımız gerçekleştirilmektedir. Bakanlığımız web sitesinde yayımlanan ve düzenli olarak güncellenen “Türkiye’de Kadın” raporunda sivil toplum kuruluşlarıyla yaptığımız çalışmalar ayrıntılı olarak yer almaktadır.

Diğer taraftan, Kadının Güçlenmesi Strateji Belgesi ve Eylem Planı’nın süresinin 2023 yılında tamamlanacak olması nedeniyle 2024-2028 dönemi için yeni bir eylem planı oluşturulması amacıyla hazırlık çalışmaları başlatılmıştır.

Kadına yönelik şiddet eylemlerinin soruşturulması ve kovuşturulması süreçleri ile 6284 sayılı Kanun kapsamında tedbire hükmedilmesi süreçleri yargı mercilerince yürütülmektedir. Şiddet vakaları, dava süreçleri ve sonuçları, illere göre dağılımı konusundaki güncel veriler Adalet Bakanlığı UYAP sistemi, İçişleri Bakanlığı POL-NET ve Jandarma Genel Komutanlığının veri sistemi üzerinde toplanmaktadır.